

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-457/3152

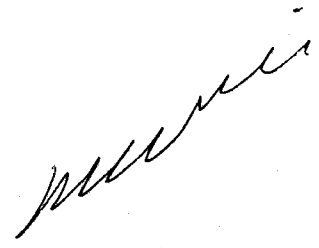
Ankara

7/6/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/4/2002 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	- Plan ve Bütçe
D. İ. İ.	- Dışişleri
T. M. M.	11.6.2002-1/388
T. M. M.	
T. M. M.	
T. M. M.	

GEREKÇE

Ülkemiz, Gümrük Birliğini kuran 1/95 sayılı Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Kararının 16. maddesi uyarınca, AB ile üçüncü ülkeler arasındaki tercihli ticaret düzenlemelerini aşamalı olarak üstlenmek yükümlülüğü altındadır. Ülkemiz bu bağlamda, AB ile arasında tercihli ticaret düzenlemeleri bulunan üçüncü ülkelerle Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri yürütmektedir.

Türkiye, Gümrük Birliğinin bir gereği olarak, uyguladığı ticari koruma düzeylerinde kapsamlı indirimler gerçekleştirmiştir. Serbest Ticaret Anlaşmaları, üçüncü ülkelere yönelik bu indirimlerin Türkiye açısından dengeli ve karşılıklı bir temele oturtulması ve ihracatımızın ürün ve ülke bağlamında çeşitlendirilmesi bakımından da önem taşımaktadır.

Türkiye bu nedenlerle, Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerini düzenli bir takvim çerçevesinde yürütmüş ve şimdiye kadar 12 ülke (İsrail, Macaristan, Romanya, Litvanya, Estonya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Letonya, Bulgaristan, Polonya, Makedonya ve Slovenya) ile Serbest Ticaret Anlaşması imzalayarak yürürlüğe koymuştur.

Ülkemiz ile Hırvatistan Cumhuriyeti arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması da, 13 Mart 2002 tarihinde Zagreb'de imzalanmıştır.

"Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın, taraflar arasında ikili ticaret hacminin artırılmasına ve hammaddelerini Hırvatistan'dan sağlayan Türk sanayicilerinin üretim maliyetlerinin azaltılmasına katkıda bulunması; karşılıklı yatırımları ve tarafların üçüncü ülke piyasalarındaki işbirliğini teşvik etmesi beklenmektedir.

T/318

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA
SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 13 Mart 2002 tarihinde Zagreb'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

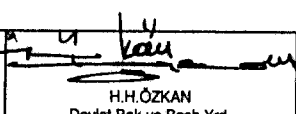
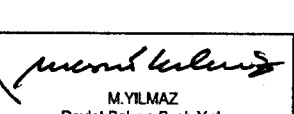
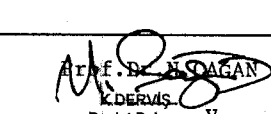
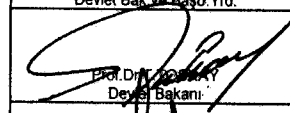
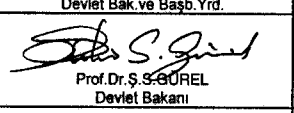
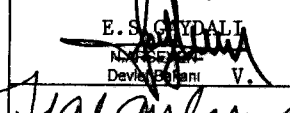
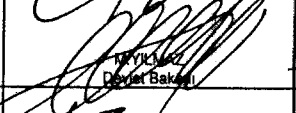
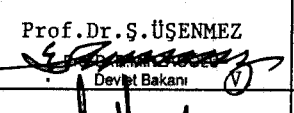
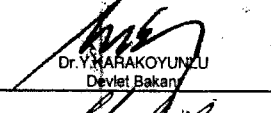
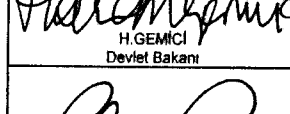
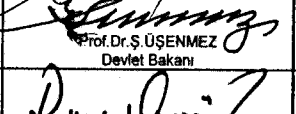
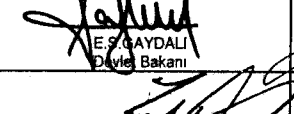
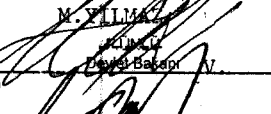
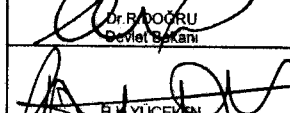
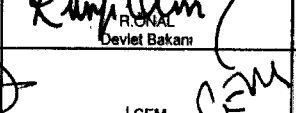
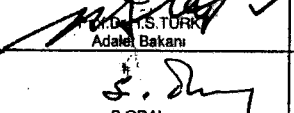
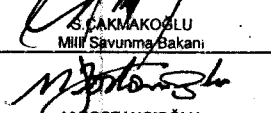
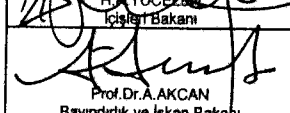
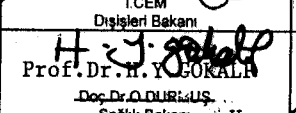
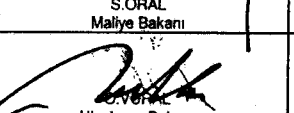
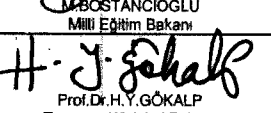
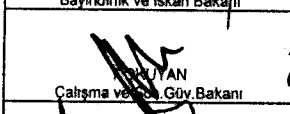
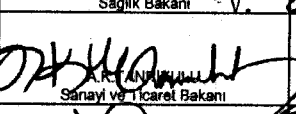
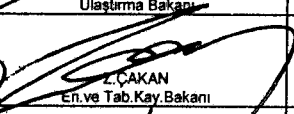
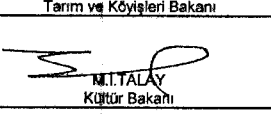
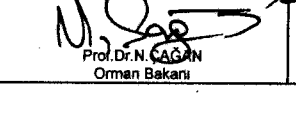
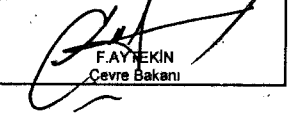
Madde 2- Söz konusu Anlaşmaya ekli cetvellerde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

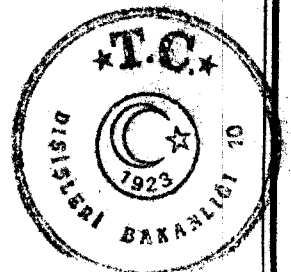
 D. BAĞÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H.H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. DEMİR Devlet Bakanı V.
 Prof. Dr. S. GÜREL Devlet Bakanı	 M. KEleş Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. GÜREL Devlet Bakanı	 F. BAĞ Devlet Bakanı
 E. S. OYDALI Devlet Bakanı V.	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. OYDALI Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı
 Dr. F. DOĞRU Devlet Bakanı	 R. ONAL Devlet Bakanı	 Dr. D. S. TURK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAKOĞLU Millî Savunma Bakanı
 R. YÜCEER İçişleri Bakanı	 I. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
 Prof. Dr. A. AKCAN Bayındırlık ve İskan Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Sağlık Bakanı	 Dr. F. ORAL Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
 M. ULUTAN Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 A. K. ANIL Sanayi ve Ticaret Bakanı	 Z. ÇAKAN Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı
 M. TAŞAR Turizm Bakanı	 Prof. Dr. N. ÇAKAN Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı	

Dosya No.

101-457

613

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ
ARASINDAKİ
SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticarete Dair Anlaşma

DİBÂCE

İki ülke arasındaki iktisadi işbirliğinin gelişimine katkıda bulunmak ve karşılıklı ticari mübadelelerin kapsamını artırmak amacıyla, dostane ilişkilerin, özellikle iktisadi işbirliği ve ticaret alanlarında geliştirilmesi ve güçlendirilmesi arzusuyla,

Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti (bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaktır);

Avrupa'daki ve Akdeniz Havzası'ndaki iktisadi entegrasyon sürecine etkin olarak katılmak hususundaki niyetlerini teyid ederek, bu süreci güçlendirmenin yollarını ve araçlarını araştırmak hususunda işbirliğinde bulunmaya hazır olduklarını ifade ederek;

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Ortaklık Kuran Anlaşma'yı ve Avrupa Toplulukları ve Üye Devletleri ile Hırvatistan Cumhuriyeti arasındaki İstikrar ve Ortaklık Anlaşması'nı dikkate alarak;

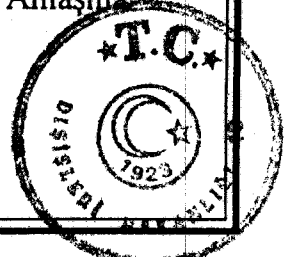
Bu Anlaşmaya Taraf olanların kendi aralarında ve başlıca ticari ortakları ile geliştirdikleri işbirliğinden edindikleri tecrübeyi göz önünde tutarak;

Ticaretlerinin ahenkli bir şekilde gelişmesini teşvik etmek ve bu Anlaşma ile kapsanmayan alanlar da dahil olmak üzere ortak menfaat alanlarında karşılıklı işbirliğini artırmak ve çeşitlendirmek, böylece eşitliğe, ayrımcılık yapmamaya, haklar ve ödevler arasında dengeye dayalı bir çerçeve ve destekleyici bir çevre yaratmak amacıyla harekete geçmek hususunda hazır olduklarını beyan ederek;

Tarafların çok taraflı ticaret sisteminin sürekli takviye edilmesi hususundaki karşılıklı menfaatlerine atıfta bulunarak ve 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (bundan böyle "GATT 1994" olarak adlandırılacaktır) ile Dünya Ticaret Örgütü'nün (bundan böyle "DTÖ" olarak adlandırılacaktır) hüküm ve araçlarının dış ticaret politikalarına temel teşkil ettiğini dikkate alarak;

Bu amaçla, özellikle serbest ticaret alanlarının kurulmasına ilişkin bulunanlar olmak üzere, anılan vasıtaların hükümlerine uygun olarak, Taraflar arasındaki ticarete engellerin tedricen ortadan kaldırılmasını hedefleyen hükümleri ortaya koymak hususunda kararlı olarak;

Bu amaçların takibi için aşağıdaki Anlaşmayı (bundan böyle "İşbu Anlaşma" olarak adlandırılacaktır) akdetmeye karar vermişlerdir:

MADDE 1

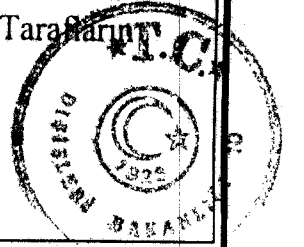
Amaçlar

1. Taraflar, Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği'nden kaynaklanan yükümlülüklerini ve Hırvatistan ile AB arasındaki İstikrar ve Ortaklık Anlaşması'nı dikkate alarak, işbu Anlaşmanın hükümlerine ve GATT 1994'ün XXIV'üncü Maddesi ile DTÖ'yü kuran Anlaşmanın eki mal ticaretine ilişkin diğer çok taraflı anlaşmalara uygun olarak, ticaretin önemli bir kısmını kapsayacak şekilde, en geç 1.1.2007 tarihinde sona erecek geçiş dönemi içerisinde kendi aralarında tedricen bir serbest ticaret alanı kuracaklardır.
2. İşbu Anlaşmanın amaçları şunlardır:
 - a) Taraflar arasındaki iktisadi işbirliğini artırmak ve geliştirmek ve iki ülke halklarının yaşam standartlarını yükseltmek;
 - b) Tarım ürünleri de dahil olmak üzere, mal ticaretindeki güçlükleri ve kısıtlamaları ortadan kaldırmak;
 - c) Karşılıklı ticaretin genişletilmesi yoluyla, Taraflar arasındaki iktisadi ilişkilerin ahenkli şekilde gelişmesini teşvik etmek;
 - d) Taraflar arasındaki ticarete adil rekabet koşullarını sağlamak;
 - e) Ticaretteki engellerin kaldırılması suretiyle dünya ticaretinin ahenkli gelişmesine ve genişlemesine katkıda bulunmak;
 - f) Her iki ülkedeki ortak yatırımların geliştirilmesi başta olmak üzere, yatırımların daha fazla desteklenmesi için koşulları yaratmak;
 - g) Tarafların üçüncü ülke pazarlarındaki ticaretini ve işbirliğini artırmak.

MADDE 2

Temel Vergiler

1. İşbu Anlaşmanın kapsadığı karşılıklı ticarete, Taraflar, ithal edilen malların sınıflandırılmasında kendi Gümrük Tarifelerini uygulayacaktır.
2. Her bir ürün için, işbu Anlaşma ile tesis edilen aşamalı indirimlerin uygulanacağı temel vergi, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte Tarafların yürürlükteki En Çok Kayrılan Ülke (MFN) vergileridir.

3. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra, özellikle DTÖ'deki tarife müzakerelerinden kaynaklanan indirimler olmak üzere, erga omnes bazda tarife indirimi uygulanması halinde, söz konusu indirilmiş vergiler, indirimlerin uygulandığı tarihten itibaren 2'nci paragrafta belirtilen temel vergilerin yerini alacaktır.
4. Taraflar, kendi temel vergileri konusunda birbirlerini bilgilendireceklerdir.

BÖLÜM 1

SANAYİ ÜRÜNLERİ

MADDE 3

Kapsam

Bu Bölümün hükümleri, işbu Anlaşmanın Ek I'inde listelenen ürünler hariç tutulmak üzere, Armonize Mal Tanımlaması ve Kodlama Sistemi'nin 25 ila 97'nci fasılları arasında yer alan Taraf ülkeler menşeli ürünlere uygulanacaktır.

MADDE 4

İthalat Gümrük Vergileri ve Eş Etkili Vergiler

1. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Taraflar arasındaki ticarete, ithalata hiçbir yeni gümrük vergisi veya eş etkili vergi konulmayacak, halen uygulananlar ise artırılmayacaktır.
2. İthalattaki gümrük vergileri ve eş etkili vergiler, işbu Anlaşmanın Protokol I hükümlerine göre kaldırılacaktır.

MADDE 5

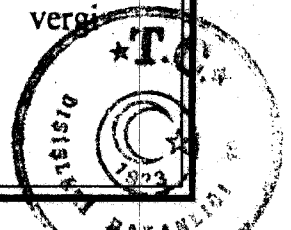
Mali Nitelikteki Gümrük Vergileri

İthalat gümrük vergilerinin kaldırılmasıyla ilgili hükümler mali nitelikteki gümrük vergilerine de uygulanacaktır.

MADDE 6

İhracat Gümrük Vergileri ve Eş Etkili Vergiler

1. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Taraflar arasındaki ticarete, ihracata hiçbir yeni gümrük vergisi veya eş etkili vergi konulmayacaktır.

2. Taraflar arasında bütün ihracat gümrük vergileri ve eş etkili vergiler işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

MADDE 7

İthalat Miktar Kısıtlamaları ve Eş Etkili Önlemler

1. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Taraflar arasındaki ticarete, ithalata hiçbir yeni miktar kısıtlaması veya eş etkili önlem konulmayacak, halen uygulananlar ise artırılmayacaktır.
2. Taraflar arasında bütün ithalat miktar kısıtlamaları ve eş etkili önlemler işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

MADDE 8

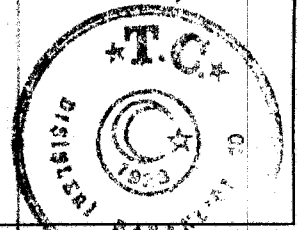
İhracat Miktar Kısıtlamaları ve Eş Etkili Önlemler

1. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Taraflar arasındaki ticarete, ihracata hiçbir yeni miktar kısıtlaması veya eş etkili önlem konulmayacak, halen uygulananlar ise artırılmayacaktır.
2. Taraflar arasında bütün ihracat miktar kısıtlamaları ve eş etkili önlemler işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

MADDE 9

Teknik Mevzuat

1. Tarafların standartlar veya teknik mevzuata ve ilgili önlemlere ilişkin hakları ve yükümlülükleri, DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşması çerçevesinde yürütülecektir.
2. Herhangi bir Taraf, diğer Tarafın talebi üzerine, standartlara, teknik mevzuata ve ilgili önlemlere ilişkin her özel durum için bilgi sağlayacaktır.
3. Taraflar ticarete teknik engellerin azaltılması için çaba sarf edeceklerdir. Bu amaçla, Taraflar, gerekli görülen durumlarda, DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşması'nda yer alan tavsiyelerin ruhuna uygun olarak, uygunluk değerlendirmesi alanında karşılıklı tanıma anlaşmalarının akdedilmesi için müzakerelere girişeceklerdir.

BÖLÜM II

TARIM VE BALIKÇILIK ÜRÜNLERİ

MADDE 10

Kapsam

1. Bu Bölümün hükümleri, Taraf ülkeler menşeli tarım ve balıkçılık ürünlerine uygulanacaktır.
2. İşbu Anlaşmanın amaçlarına göre "tarım ve balıkçılık ürünleri" terimi, Armonize Mal Tanımlaması ve Kodlama Sistemi'nin 1 ila 24'ncü fasılları arasında yer alan ve bu Anlaşmanın Ek I'inde sayılan ürünler anlamındadır.

MADDE 11

Taviz Değişimi

1. İşbu Anlaşmanın Tarafları, bu Bölümün hükümleri uyarınca Protokol II'de belirtilen tavizleri karşılıklı olarak birbirlerine tahsis edeceklerdir.
2. Taraflar, tarımın kendi ekonomilerindeki rolünü; Taraflar arasındaki tarım ürünleri ticaretinin gelişimini; tarım ürünlerinin yüksek hassasiyetini; kendi tarım politikalarının kurallarını dikkate alarak, Ortak Komite'de, tarım ürünleri ticaretinde birbirlerine daha ileri tavizler verme imkanlarını inceleyeceklerdir.
3. Bu amaca uygun olarak, Taraflar arasında, tarım ürünlerinde ticareti kolaylaştıracak önlemleri düzenleyen Protokol II akdedilmiştir.

MADDE 12

Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

Taraflar, sağlık ve bitki sağlığı konularındaki mevzuatını, keyfi veya haklı olmayan ayrımcılık şeklinde veya aralarındaki ticarete gizli kısıtlama aracı olarak kullanmayacaklardır. Taraflar, sağlık önlemlerini GATT ve diğer ilgili DTÖ anlaşmaları hükümlerinin ruhuna uygun olarak uygulayacaklardır.

MADDE 13

Özel Korunma Önlemleri

İşbu Anlaşmanın diğer hükümleri ve özellikle 22'nci Madde saklı kalmak kaydıyla, tarım ürünlerinin özel hassasiyeti göz önünde bulundurularak, işbu Anlaşma ile tanınan tavizlere konu olan Taraflardan biri menşeli ürünlerin ithalatının diğer Tarafın pazarında veya dahili düzenleyici mekanizmalarında ciddi zarara yol açması halinde, Taraflar, uygun bir çözüm bulunması amacıyla derhal istişarelerde bulunacaklardır. Çözüm bulununcaya kadar ilgili Taraf gerekli gördüğü önlemleri alabilecektir.

BÖLÜM III

HİZMETLER VE YATIRIMLAR

MADDE 14

1. İşbu Anlaşmanın Tarafları, hizmetler ve yatırımlar gibi belli alanların giderek artan önemini idrak etmektedir. Taraflar, aralarındaki işbirliğinin tedricen geliştirilmesi ve genişletilmesi yönündeki çabalarında, özellikle Avrupa bütünleşmesi bağlamında. Ticaret ve Hizmetler Genel Anlaşması'nın (GATS) ilgili hükümlerini de dikkate alarak, pazarlarının yatırımlar ve hizmetler ticaretine karşılıklı olarak açılması ve tedricen serbestleştirilmesi amacıyla işbirliği yapacaklardır.
2. Taraflar, ilişkilerinin işbu maddeye uygun olarak geliştirilmesi ve derinleştirilmesini teminen, Ortak Komite'de işbirliği konusunda görüşmelerde bulunacaklardır.

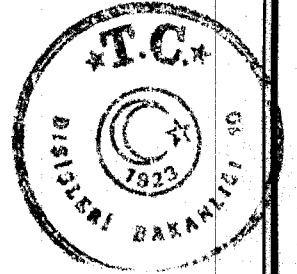
BÖLÜM IV

GENEL HÜKÜMLER

MADDE 15

İç Vergilendirme

1. Taraflar, bir Tarafın ürünleri ile diğer Taraf menşeli benzer ürünler arasında, gerek doğrudan gerek dolaylı olarak, farklı muamele tesis eden iç mali nitelikli her türlü önlem veya uygulamadan kaçınacaklardır.
2. Tarafların ülkelerine ihraç edilen ürünler, bu ürünlere üzerlerine konulmuş olan doğrudan veya dolaylı vergilerin tutarını miktarını aşan iç vergi iadesinden yararlanamaz.

MADDE 16

Diğer Anlaşmalar Tarafından Düzenlenen Ticaret İlişkileri

1. İşbu Anlaşma, ticaret rejimini ve özellikle kendisinin getirdiği menşe kurallarıyla ilgili hükümlerini olumsuz olarak etkilemedikçe, üçüncü ülkelerle olan gümrük birliklerinin, serbest ticaret alanlarının muhafazasını veya bunların kurulmasını yahut sınır ticaretine yönelik düzenlemeler yapılmasını engellemeyecektir.
2. Taraflardan birinin talebi üzerine, gümrük birliği veya serbest ticaret alanı kuran bu tür anlaşmalar hakkında Ortak Komite'de bilgi değişiminde bulunulacaktır.

MADDE 17

Yapısal Uyum

1. Taraflar, 4'üncü madde hükümlerinden sapma olarak, sınırlı süre için, gümrük vergilerinin yükseltilmesi şeklinde istisnai önlemler alabilir.
2. Bu önlemler, ancak bebek endüstriler veya yeniden yapılanma geçiren yahut özellikle önemli toplumsal sorunlara neden olabilecek ciddi güçlüklerle karşılaşan belli sektörler bakımından söz konusu olabilecektir.
3. Diğer Taraf menşeli ürünlerin ithalatında, söz konusu önlemler kapsamında uygulanabilecek gümrük vergileri, ad valorem % 25 düzeyini geçemeyecek ve diğer Taraf menşeli ürünler için tercih unsurunu koruyacaktır. Söz konusu önlemlere tabi ürünlerin toplam ithal değeri, 4'üncü Maddede tanımlanan sanayi ürünlerinin diğer Taraftan toplam ithalatının, istatistiklerin temin edilebildiği son yıl itibariyle, % 15'ini geçemeyecektir.
4. Söz konusu önlemler, Ortak Komite tarafından daha uzun bir süreye izin verilmedikçe 5 yılı aşmayacak bir dönem için uygulanacaktır. En geç geçiş döneminin sonunda bu önlemlerin uygulanmasına son verilecektir.
5. Bir ürüne ilişkin bütün vergilerin ve miktar kısıtlamalarının yahut eş etkili vergilerin veya önlemlerin kaldırılmasından itibaren 3 yıldan fazla bir zaman geçmiş olması durumunda söz konusu ürüne karşı bu tür önlemler getirilemeyecektir.
6. Taraflar, almayı düşündükleri istisnai önlemler hakkında Ortak Komite'yi bilgilendirecekler ve Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, bu önlemler ve uygulanacakları sektörler konusunda önlemlerin uygulanmasından önce Ortak Komite'de istişarelerde bulunulacaktır. Taraflar, söz konusu önlemleri alırken, Ortak Komite'ye, işbu madde altında ihdas edilen gümrük

vergilerinin kaldırılmasına yönelik bir takvim sunacaklardır. Söz konusu takvim, bu vergilerin, yürürlüğe konulmalarından en geç iki yıl sonra başlamak üzere eşit oranlarda tedricen kaldırılmalarını sağlayacaktır. Ortak Komite farklı bir takvime karar verebilir.

MADDE 18

Damping

Taraflardan birisi, işbu Anlaşma kapsamındaki ticari ilişkilerde, GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi anlamında damping yapılmakta olduğunu tespit ederse, bu uygulamaya karşı, GATT 1994'ün VI'ncı Maddesine ve bu Madde ile ilgili anlaşmalarla tesis edilen kurallara uygun olarak, işbu Anlaşmanın 22'nci Maddesinde düzenlenen koşullar ve usuller dairesinde uygun önlemleri alabilir.

MADDE 19

Belirli Ürünlerin İthalatında Acil Önlem

Herhangi bir ürünün Taraflardan birine yüksek miktarlarda ithal edilmesi ve bu tür koşulların :

- a) yerli üreticilerin ciddi zararına veya benzer ya da doğrudan rakip ürünlerin pazarında bozulmaya,
- b) ekonominin herhangi bir sektöründe ciddi bozulmalara veya bir bölgenin iktisadi durumunda ciddi kötüleşmeye yol açacak güçlüklerle,

sebebiyet vermesi veya bunların gerçekleşmesine yönelik tehdit oluşturmaları durumunda, ilgili Taraf, 22'nci Maddede düzenlenen koşullar ve usuller dairesinde uygun önlemleri alabilir.

MADDE 20

Re-eksport ve Ciddi Kısıtlık

6'ncı ve 8'inci Maddelerin hükümlerine uyulması:

- a) işbu Anlaşmanın ihracatçı Tarafının ilgili üründe ihracat miktar kısıtlamaları, ihracat vergileri yahut eş etkili önlemler veya vergiler uyguladığı bir üçüncü ülkeye reeksporta yol açmakta ise; veya,
- b) ihracatçı Taraf için gerekli bir üründe ciddi kısıtlığa veya kısıtlık tehdidine yol açmakta ise;

ve yukarıda sözü edilen durumların, ihracatçı Taraf için büyük güçlükler doğurması veya bunları doğurması ihtimalini ortaya çıkarması halinde, söz konusu Taraf, işbu Anlaşmanın 22'nci Maddesinde düzenlenen koşullar ve usuller dairesinde uygun önlemleri alabilir. Bu önlemler, ayırım gözetilmeyecek şekilde uygulanacak ve uygulamanın devam etmesini haklı kılan koşullar sona erdiğinde kaldırılacaklardır.

MADDE 21

Devlet Tekelleri

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girişinden itibaren dördüncü yılın sonuna kadar, ticari nitelikteki bütün devlet tekellerini, Tarafların vatandaşları arasında, malların tedarikine ve pazarlanmasına ilişkin koşullarda farklılık olmayacak şekilde tedricen uyarlayacaklardır.
2. Ortak Komite, bu amacın gerçekleştirilmesi için alınan önlemlerden haberdar edilecektir.

MADDE 22

Korunma Önlemlerinin Uygulanma Usulü

1. Taraflar, bu Maddede belirlenen korunma önlemlerinin uygulanmasına yönelik işlemleri başlatmadan önce, aralarındaki görüş farklılıklarını doğrudan istişarelerde bulunmak suretiyle çözmek için çaba sarf edecekler ve diğer Tarafı haberdar edeceklerdir.
2. Korunma önlemlerine başvurmayı planlayan Taraf, 13, 18, 19, 20, 25 ve 33'üncü Maddelerde açıkça belirtilen hallerde derhal Ortak Komite'ye bilgi verecektir. İlgili Taraf, Ortak Komite'ye, konuyla ilgili bütün bilgileri sağlayacak ve olayın incelenmesi için gereken yardımı yapacaktır. Ortak olarak kabul edilebilir bir çözümün bulunabilmesini teminen, Taraflar, gecikmeksizin Ortak Komite kapsamında danışmalarda bulunacaklardır.
3. Meselenin Ortak Komiteye intikalini izleyen bir ay içerisinde, ilgili Tarafın, itiraz edilen uygulamaya veya bildirilmiş güçlükler son verememesi ve soruna ilişkin olarak bir Ortak Komite kararının bulunmaması halinde, zarar gören Taraf, durumun düzelmesi için gerekli gördüğü korunma önlemlerini alabilir.
4. Alınan korunma önlemleri Ortak Komite'ye derhal bildirilecektir. Söz konusu önlemler, kapsam ve süreleri bakımından, uygulanmalarına sebebiyet veren durumun düzeltilmesi için kesinlikle gerekli olanlarla sınırlı tutulacak ve bahse konu güçlük ve uygulamalardan doğan zararı aşmayacaklardır. İşbu Anlaşmanın işleyişine en az zarar verecek önlemlere öncelik tanınacaktır.

5. Alınan korunma önlemleri, hafifletilmelerini veya koşulların bu önlemlerin devam ettirilmesini haklı çıkarmadığı zaman sona erdirilmelerini teminen Ortak Komite bünyesinde düzenli olarak istişarelere konu kılınacaktır.
6. Ani eylemi gerektiren olağanüstü koşulların önceden incelemeyi imkansız kılması halinde, ilgili Taraf, 13, 18, 19, 20, 25 ve 33'üncü Maddelerde belirtilen hallerde, durumu düzeltmek için kesin olarak gerekli ihtiyati önlemleri hemen uygulayabilir. Önlemler, gecikmeksizin Ortak Komite'ye bildirilecek ve Anlaşmanın Tarafları arasında Ortak Komite bünyesinde istişarelerde bulunulacaktır.

MADDE 23

Menşe Kuralları ve Gümrük İdareleri arasında İşbirliği

Protokol III'de Menşe kuralları ve idari işbirliği yöntemleri düzenlenmektedir.

MADDE 24

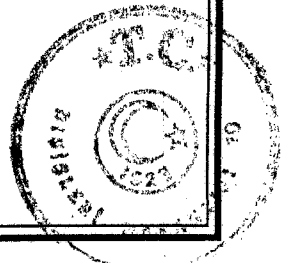
Ödemeler

Taraflar arasındaki mal ve hizmet ticareti ile menkul kıymetlere ilişkin haklardan kaynaklanan ödemeler, Tarafların ilgili milli mevzuatına göre konvertibl dövizler ile yapılacaktır.

MADDE 25

İşletmelere ilişkin Rekabet Kuralları, Devlet Yardımları

1. Aşağıdaki hususlar, Taraflar arasındaki ticareti etkiledikleri ölçüde işbu Anlaşmanın düzgün şekilde işlemesi ile bağdaşmamaktadır:
 - a) Rekabetin önlenmesi, kısıtlanması veya saptırılmasını amaçlayan veya etki itibariyle bu sonucu doğuran tüm işletmeler arası anlaşmalar, işletme birlikleri tarafından alınan kararlar ve ortak uygulamalar;
 - b) Bir veya birden fazla teşebbüsün Taraflardan birinin topraklarının tamamında veya önemli bir kısmında sahip oldukları hakim durumu kötüye kullanması;
 - c) Belirli teşebbüsleri veya belirli malların üretimini kayıtarak rekabeti bozan veya bozma tehlikesini doğuran her devlet yardımı.

2. Her iki Taraf, devlet yardımları alanında şeffaflığı sağlayacaktır. Taraflardan birinin talebi üzerine, diğer Taraf, devlet yardımlarıyla ilgili özel durumlar hakkında bilgi sağlayacaktır.
3. Bu Maddenin 1'inci paragraf hükümlerinin uygulanması amacıyla, Taraflar, Avrupa Toplulukları ile aralarındaki Anlaşmalarında düzenlenen usuller ve koşullara uygun önlemleri alacaklardır. Söz konusu usullerde ve/veya koşullardaki herhangi bir değişiklik Taraflar arasında da uygulanacaktır.
4. Taraflar, özel bir uygulamanın, bu Maddenin 1'inci paragrafındaki koşullar ile bağdaşmadığını düşünürse, ve:
 - a) bunun, bu Maddenin 3'üncü paragrafında atıfta bulunulan uygulama kuralları çerçevesinde yeterince ele alınmamış olması; veya,
 - b) böyle kuralların yokluğu ve böyle bir uygulamanın diğer Tarafın menfaatine ciddi zarar vermesi yahut ciddi zarar tehdidi teşkil etmesi veya hizmet sektörü de dahil yerli sanayiine maddi zarar vermesi hallerinde,söz konusu Taraf, Ortak Komite'deki istişareleri takiben veya böyle bir istişare için yaptığı başvurunun üzerinden otuz çalışma günü geçtikten sonra uygun önlemleri alabilir.
5. Bu Maddenin 1'inci paragrafının c) bendine aykırı uygulamalar söz konusu olduğunda, bu gibi uygun önlemler, DTÖ/GATT 1994 hükümlerinin uygulanabildiği hallerde, yalnızca DTÖ/GATT 1994 ile düzenlenen usuller ve koşullar dairesinde ve onun gözetiminde müzakere edilmiş olan Taraflar arasında geçerli başka uygun bir araç çerçevesinde kabul edilebilecektir.
6. Taraflar, bu Maddeye uygun olarak kabul edilmiş aksine hükümlere halel gelmeksizin, meslek ve iş gizliliğinin gerektirdiği sınırlamaları göz önünde tutarak bilgi değişiminde bulunacaklardır.

MADDE 26

Ödemeler Dengesi Güçlükleri

Taraflardan biri ciddi bir ödemeler dengesi güçlüğü içinde veya tehdidi altında olduğu takdirde, ilgili Taraf, DTÖ/GATT 1994 çerçevesinde düzenlenen koşullara ve Uluslararası Para Fonu Anlaşması Maddelerinin VIII'inci Maddesine uygun olarak, sınırlı bir süre için ve ödemeler dengesi durumunu iyileştirmek için gerekenin ötesine gitmeyecek kısıtlayıcı önlemler alabilir. İlgili Taraf, söz konusu önlemlerin başlangıcı hakkında diğer Tarafı derhal haberdar edecek ve mümkün olan en kısa zamanda bunların kaldırılmasına yönelik takvimi diğer Tarafa sunacaktır.

MADDE 27

Fikri, Sınai ve Ticari Mülkiyet

1. Taraflar, Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Sözleşmesi'yle (TRIPs) ve diğer uluslararası anlaşmalarla uyumlu olarak, fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarının uygun ve etkin bir şekilde korunmasını sağlayacaklardır. Bu durum, söz konusu hakların uygulanmasına yönelik etkin araçları da kapsayacaktır.
2. Bu Maddenin uygulanması Taraflarca düzenli olarak değerlendirilecektir. Fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarıyla ilişkili olarak ticareti etkileyen güçlüklerin ortaya çıkması halinde, Taraflardan herhangi biri, her iki Tarafı da tatmin edici çözümler bulunması için acil istişarelerde bulunmayı talep edebilir.

MADDE 28

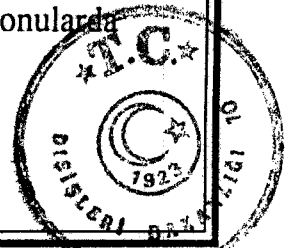
Kamu Alımları

1. Taraflar, ayırım gözetmeme ve mütekabiliyet temelinde, kamu ihalelerine serbestçe katılımın sağlanmasını arzulanan bir amaç olarak mütalaa etmektedir.
2. Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, ihalelere katılma konusunda, birbirlerinin firmalarına, diğer herhangi bir ülkenin firmalarına tanınandan daha az ayrıcalıklı muamelede bulunmayacaklardır.

MADDE 29

Ortak Komitenin Kurulması

1. Her iki Tarafın da temsil edileceği bir Ortak Komite kurulmuştur. Ortak Komite, işbu Anlaşmanın idaresinden sorumlu olacak ve düzgün şekilde uygulanmasını sağlayacaktır.
2. Taraflar, işbu Anlaşmanın düzgün bir şekilde uygulanması amacıyla, Ortak Komite bünyesinde bilgi değişiminde bulunacak ve herhangi bir Tarafın talebi üzerine istişareler yapılacaktır. Ortak Komite, Taraflar arasındaki ticarete engellerin daha da ileri derecede kaldırılması imkanını düzenli olarak gözden geçirecektir.
3. Ortak Komite, 30'uncu Maddenin 3'üncü paragraf hükümleri uyarınca, işbu Anlaşmada öngörülen hallerde kararlar alabilir. Ortak Komite, diğer konularda tavsiyelerde bulunabilir.

MADDE 30

Ortak Komite'nin Usulleri

1. Ortak Komite, işbu Anlaşmanın düzgün bir şekilde uygulanması için, talep üzerine gerekli olduğu her zaman, ancak yılda en az bir defa olmak üzere uygun seviyede toplanacaktır. Taraflardan her biri bir toplantı yapılmasını talep edebilir.
2. Ortak Komite mutabakat ile karar verecektir.
3. İşbu Anlaşmanın bir Tarafının Ortak Komite'deki temsilcisi bir kararı anayasal gereklerin tamamlanması şartına tabi olarak kabul ettiği takdirde, kararda daha geç bir tarih belirtilmiyorsa, bu karar, söz konusu gereklerin yerine getirildiğini ifade eden yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
4. Ortak Komite, çalışmalarına ilişkin usul kurallarını kabul edecek ve bu kurallar, diğer kuralların yanı sıra, toplantı çağrılarının yapılması, Başkanın tayini ve görev süresine dair hükümleri de içerecektir.
5. Ortak Komite, görevlerini yerine getirmekte kendisine yardımcı olmaları için gerekli gördüğü alt komitelerin ve çalışma gruplarının kurulmasına karar verebilir.

MADDE 31

Güvenlik İstisnaları

İşbu anlaşmada yer alan hiç bir hüküm Taraflardan birinin aşağıda belirtilen durumlarda gerekli görülen her türlü önlemi almasını engellemez:

- a) Temel güvenlik çıkarlarına aykırı olarak bilgi açıklanmasının önlenmesi için;
- b) temel güvenlik çıkarlarının muhafazası yahut uluslararası yükümlülüklerin veya ulusal politikaların yerine getirilmesi için:
 - i) silah, mühimmat ve savaş malzemelerinin ticareti ile askeri bir tesisin ihtiyaçlarını gidermek amacıyla doğrudan veya dolaylı olarak yürütülen diğer mallara, malzemelere ve hizmetlere ilişkin benzer ticaretle alakalı olarak; veya
 - ii) biyolojik ve kimyasal silahların, nükleer silahların veya diğer nükleer patlayıcı cihazların yayılmasının engellenmesiyle ilgili olarak; veya
 - iii) savaş veya savaş tehdidi teşkil eden diğer ciddi uluslararası gerilim zamanlarında.

MADDE 32

Genel İstisnalar

İşbu Anlaşma, kamu ahlakı, kamu politikası veya kamu güvenliği; insan, hayvan ve bitki hayatının ve sağlığının korunması; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değeri haiz milli hazinelerin korunması; fikri, sınai ve ticari mülkiyetin korunması nedenleriyle ithalat, ihracat veya transit ürünler üzerindeki yasaklamaları veya kısıtlamaları engellemez. Bununla beraber, bu tür yasaklamalar ve kısıtlamalar, Taraflar arasındaki ticarete keyfi ayırım yapılması veya gizli kısıtlamalar için bir araç teşkil etmemelidir.

MADDE 33

Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın amaçlarına ulaşılmasını ve bu Anlaşmadan doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen gerekli bütün önlemleri alacaklardır.
2. Taraflardan biri, diğer Tarafın işbu Anlaşmadan doğan bir yükümlülüğünü yerine getirmediği kanısına varırsa, söz konusu Taraf, bu Anlaşmanın 22'nci Maddesinde düzenlenen şartlar ve usuller dairesinde uygun önlemleri alabilir.

MADDE 34

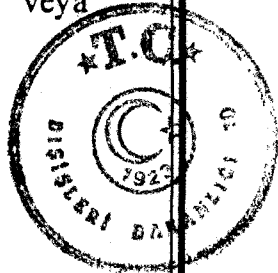
Geliştirici Hüküm

1. Taraflardan biri, işbu Anlaşma ile kurulan ilişkileri, bu Anlaşmanın kapsamadığı alanlara yaymak suretiyle geliştirmenin, yararlı ve Tarafların ekonomilerinin menfaatine olacağını düşündüğü takdirde, diğer Tarafa gerekçeli bir talep sunacaktır. Taraflar, Ortak Komite'den, bu talebi incelemesini ve yerinde görmesi halinde, kendilerine, özellikle müzakerelerin başlatılmasına yönelik tavsiyelerde bulunmasını isteyebilir.
2. 1'inci paragrafta atıfta bulunulan usul sonucunda varılan Anlaşmalar, işbu Anlaşmanın Taraflarının ulusal mevzuatları dairesinde onaylanacak veya kabul edilecektir.

MADDE 35

Tadilatlar

Ekleri ve Protokolleri de dahil olmak üzere işbu Anlaşmada yapılacak tadilatlar, Tarafların birbirlerine, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için ulusal mevzuatlarında öngörülen bütün gereklerin yerine getirildiğini bildirdikleri son

yazılı bildirimin diplomatik kanallar vasıtasıyla ulaştığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE 36

Protokoller ve Ekler

İşbu Anlaşmaya ilişkin Protokoller ve Ekler Anlaşmanın ayrılmaz parçasını oluşturur. Ortak Komite, Tarafların ulusal mevzuatlarına uygun olarak, Protokolleri ve Ekleri tadil etmeyi kararlaştırabilir.

MADDE 37

Yürürlük Süresi ve Fesih

1. İşbu Anlaşma sınırsız bir süre için akdedilmiştir.
2. Taraflardan biri, işbu Anlaşmanın feshini diğer Tarafa yazılı olarak bildirebilir. İşbu Anlaşma, fesih bildiriminin diğer Tarafa ulaştığı tarihten sonraki yedinci ayın birinci günü sona erer.

MADDE 38

Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma, Tarafların birbirlerine, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için ulusal mevzuatlarında öngörülen bütün gereklerin yerine getirildiğini bildiren son yazılı bildirimin diplomatik kanallar vasıtasıyla ulaştığı tarihten sonraki ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma, Zagreb'te, 13 Mart 2002 tarihinde, bütün metinler eşit derecede muteber olmak üzere, Türkçe, Hırvatça ve İngilizce dillerinde iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Hırvatistan Cumhuriyeti Adına

